

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/780/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813209230
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7813209230.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a sudcov JUDr. Miroslava Sogu a JUDr. Dany Ferkovej vo veci žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 47 233 516, proti žalovanému Q. G., N. XX, o zaplatenie 1.440,30 eur istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 5C/16/2014-47 z 27.3.2014 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 1.440,30 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 26.12.2011 až do zaplatenia s tým, že žalovanému povolil splatiť túto sumu v mesačných splátkach po 40,- eur, počnúc od právoplatnosti rozsudku, pod následkami straty výhody splátok, žalobu v ostatnej časti zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

Z uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej medzi žalobcom a žalovaným XX.XX.XXXX mu vyplynulo, že účastníci uzavreli zmluvu, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.230,- eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach (vrátane úrokov) po 65,90 eur. Mal za nesporné aj to, že žalovaný prestal úver splácať, a preto sa dostal do omeškania s jednotlivými splátkami a preto je povinný zaplatiť celý zostatok úveru spolu aj s úrokmi z omeškania. Žalobu v ostatnej časti zamietol, vychádzajúc z § 52 os. 1 až 3, § 53 ods. 1, 2 a 4 Obč. zák. a čl. 6 bod 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS. Urobil záver, že dohodnutá zmluvná pokuta má charakter neprijateľnej podmienky, pretože požaduje od spotrebiteľa, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Zdôraznil, že zmluvná pokuta plní okrem zabezpečovacej funkcie aj funkciu paušalizovanej náhrady škody, že aj keď právo na zmluvnú pokutu vzniká bez ohľadu na vznik škody, medzi zmluvnou pokutou a škodou vzniknutou porušením zabezpečenej zmluvnej povinnosti existuje súvislosť. Priznanie zmluvnej pokuty, ktorá by teoreticky mohla mnohonásobne prevyšovať právo, ktoré zabezpečuje, by viedlo k celkom neodôvodnenému majetkovému prospachu navrhovateľa a znamenalo by neúmerne prísnu a bezdôvodnú sankciu, ktorá nie je nevyhnutná pre naplnenie zabezpečovacej funkcie zmluvnej pokuty. Ďalej uviedol, že odkaz na Všeobecné obchodné podmienky je uvedený na konci formulára zmluvy o pripojení, náp. menším písmom, ako ostatné dojednania, že takéto dojednanie vzbudzuje dojem nepodstatnej časti zmluvy, na úrovni poznámky. Poukázal na to, že Všeobecné obchodné podmienky majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, že zmluvná sloboda spotrebiteľa pri určovaní, ktoré dojednanie bude uvedené v zmluve, a ktoré vo Všeobecných obchodných podmienkach, je iba zdanlivá, keď obe listiny vo "formulárovej" podobe pripravuje zmluvný partner spotrebiteľa. S ohľadom

na nepomer vo vyjednávacej sile zmluvného partnera a spotrebiteľa mal na prvý pohľad za zrejmé, že sa spotrebiteľovi len sťaží možnosť domôcť sa zmeny vopred pripravených zmluvných dojednaní. Tá skutočnosť, že žalobca ukryl dohodu o zmluvnej pokute do Všeobecných obchodných podmienok bez toho, aby v samotnej zmluve na možnosť požadovať zmluvnú pokutu spotrebiteľa, čo len upozornil, má za následok, že nemožno mu jeho nárok priznať pre rozpory s dobrými mravmi. V zmysle uvedeného žalobu v ostatnej časti zamietol, pretože ďalšie zmluvné dojednania nie sú primerané poskytnutému úveru. Výrok o trovách konania oprel o § 150 ods. 1 O.s.p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania. Pri nepriznaní náhrady trov konania posúdil okolnosti hodné osobitného zreteľa, vzhľadom na sociálne postavenie žalovaného.

Proti rozsudku - výroku, ktorým súd žalobu v ostatnej časti zamietol a výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca.

Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalovaného zaviazat' na zaplatenie tých nárokov, ohľadne ktorých bola žaloba zamietnutá a nahradiť trovy konania a trovy právneho zast. pred súdom prvého stupňa, alternatívne rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní namietal, že súd nedostatočne zistil skutkový stav veci a vec nesprávne posúdil. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. a podľa § 205 ods. 2 písm. c), d) a f) O.s.p..

V prvom rade namietal, že súd pri posudzovaní nároku na zmluvnú sankciu a to, akú výšku sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním záväzku zo zmluvy môžu dosiahnuť, vôbec nevzal do úvahy relevantnú právnu úpravu, že preto je celé jeho posúdenie a následný záver o výške sankcie nielen nezákonným, predčasným, ale po právnej stránke neobhájiteľným. Poukázal na § 53 ods. 1 Obč. Zák., § 3a ods. 1, 2 a 3 Nar. vlády č. 87/1995 Z.z. (ich znenie citoval). Zdôraznil, že v právnej úprave sa výslovne predpokladá, že sankcie za omeškanie spotrebiteľa s plnením záväzkov zo zmluvy môžu dosiahnuť až výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, že takáto úprava pritom bola zavedená v rámci zmeny právnej úpravy zameranej na zvýšenie ochrany spotrebiteľa. Podotkol, že nárok na zmluvnú sankciu si uplatnil v súlade s cit. zák. ust., že súd vec posúdil na základe príslušnej právnej normy a ani neuviedol, prečo sú uvedené zák. ust. vo veci neaplikovateľné. Namietal závery súdu, podľa ktorých by mal ukryť ust. o zmluvnej pokute do Všeobecných podmienok. Poukázal na to, že samotné nadpísanie jednotlivých častí zmluvných dojednaní aj priemernému spotrebiteľovi indikuje obsah danej časti. Namietal taktiež nepodložené tvrdenia súdu ohľadne toho, že žalovaný by nebol poučený o ust. o sankciách, že mu to vyplýva z ust. zmluvy o revolvingovom úvere a, že už aj pred jej uzavretím vo forme stanovenej zákonom bol informovaný aj o prípadných následkoch porušenia zmluvnej povinnosti - platenie zmluvných pokút. Tvrdil, že žalovaný vedel a objektívne vedieť mohol o dôsledkoch porušenia zmluvných povinností. Napokon žalobca napadol aj výrok o náhrade trov konania, a vytýkal súdu, že v rozsudku sa presvedčivo nevysporiadal a neuviedol skutkový a právny stav, prečo mu náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok, okrem výroku o zamietnutí žaloby v ostatnej časti a výroku o trovách konania, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 1, 3 O.s.p.), preto nebol v uvedenom výroku v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. - v ostatných prípadoch, t. j. neuvedených v § 214 ods. 1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a rozsudok potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p., lebo je vecne správny, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje, pretože jeho dôvody sú správne, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní.

Ani jeden zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

V konaní nebol zistená žiadna vada uvedená v § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v dôsledku ktorej by bolo potrebné rozsudok zrušiť, keďže nebolo zistené, aby žalobcovi bola v konaní odňatá možnosť konať pred súdom, t.j. že by v dôsledku procesného postupu súdu alebo jeho rozhodnutia žalobca nemohol uplatniť svoje konkrétne procesné práva priznané mu v O.s.p..

Neúplnosť zistenia skutkového stavu [§ 205 ods. 2 písm. c) O. s. p.] je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom.

Súd vykonal všetky žalobcom navrhnuté dôkazy, tieto boli dostatočným podkladom na úplné zistenie skutkového stavu, čo je nepochybne zřejmé z obsahu spisu, pričom žalobca v odvolaní neoznačil dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O. s. p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s §132 O. s. p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O.s.p.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

K správnym a výstižným dôvodom uvedeným v rozsudku je potrebné k veci dodať, že odvolací súd nepopiera význam zmluvnej pokuty a uznáva jej osobitosti v porovnaní s úrokmi z omeškania, teda nepopiera popri sebe ani uplatňovanie úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty, muselo by sa však jednať o zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Je potrebné zdôrazniť, že v záujme naplnenia so základných práv v Európskej únii „Politiky štátov zabezpečenia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (čl. 98 Charty základných práv Európskej únie) je treba využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala prepotrebná dôvera spotrebiteľov v trh a aby nečestné postupy dodávateľov ich na trhu nezaťažovali, že problémová zmluvná pokuta nielenže spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, ale má aj tendenciu negatívne ovplyvniť dôveru spotrebiteľov voči štandardizovaným produktom na trhu.

Pokiaľ ide o výrok o trovách konania súd správne vychádzal pri rozhodovaní z § 150 ods. 1 O.s.p. a posúdil sociálne postavenie žalovaného ako okolnosti hodné osobitného zreteľa. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný poberá dôchodok vo výške 300,- eur mesačne a jeho manželka len sociálne dávky a aj vzhľadom na jeho zlý zdravotný stav a pravidelné mesačné náklady na lieky, by ho náhrada trov konania - trovy právneho zast. 190,02 eur a náhrada súdneho poplatku 86,- eur dostali do hraničnej životnej situácie. Je potrebné vziať zreteľ aj na tú skutočnosť, že žalobca mal vo veci len čiastočný úspech, preto by mu právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu nevzniklo.

Podľa § 224 ods. 1 O.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov a žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.